

Oro bendrovė skylėj

Jei kada skridai į Lietuvą, turbūt skridai per Helsinkį, Frankfurtą, Londoną, Paryžių, ar Kopenhagą. [Oro bendrovė](#) turbūt buvo Lithuanian Air Lines (LAL). Gruodžio mėnesį pasklido [gandai](#), kad LAL [bankrutuos](#). Jos [turtu nepadengtos skolos](#) siekė 89,000,000 litų.

nuotrauka iš <http://zinios.blog.mtgnewmedia.se>

Vienas iš [skolintojų](#) buvo tarptautinis Vilniaus [oro uostas](#), didžiausias oro uostas Lietuvoj. Jis aptarnauja ir kitas oro linijas, pvz., AirBaltic (Latvijos oro linija), AerLingus (Airijos), Scandinavian Air System (Danijos, Norvegijos ir Švedijos), Lufthansa (Vokietijos), Finnair (Suomijos) ir kt.

Vilniaus oro uostas (iš wikimapia.org)

Gruodžio mėnesį Vilniaus oro uostas pranešė, kad LAL skolos jau keturių mėnesių senumo - už rugpjūčio ir vėlesnius mėnesius dar neapmokėtos [paslaugos](#). Pagal anksčiau pasirašytas sutartis, LAL iki gruodžio 31 dienos turėjo grąžinti 1,900,000 litų skolos dalį, bet to dar nepadarė.

Dėl didelių LAL išskolinimų pačiam Vilniaus oro uostui ėmė trūkti [lėšų](#) savo paties darbui apmokėti. Todėl jis pranešė LAL, kad nebeleis jų lėktuvams pakilti iš Vilniaus oro uosto, nebent apmokės savo skolas. O LAL keleiviams pranešė: "Nuo 2009 m. sausio 1 d. oro linijų bendrovės [AB](#) „flyLAL-Lithuanian Airlines“ keleiviai gali būti neaptarnaujami sostinės oro uoste."

Lietuviai nustebo, nes LAL yra vienintelė tarptautinė Lietuvos oro bendrovė. Ir ji auga. Per 2008 metus, keleivių skaičius išaugo net 52%! Juk nuo 2009 metų pradžios LAL buvo išipareigojusi skraidinti prezidentą Valdą Adamkų!

Lietuviai didžiavosi LAL. 2007 m. LAL Londono Gatwick oro uostas pripažino LAL kaip labiausiai punktualią oro liniją, veikiančią jų erdvėje.

Vytautas Kaikaris (iš www.anna.aero)

Patys LAL pareigūnai gruodžio mėnesį [neigė](#), kad firma gali bankrutuoti. Jų manymu, Lietuvos vyriausybė to neleistų. Juk Lietuvos Respublikos [biudžetas](#) netektų 50,000,000 litų [įplaukų](#), kuriuos kasmet sumoka oro

bendrovė. LAL pirmininkas Vytautas Kaikaris neigė, kad firma bankrutuoja.

Gruodžio mėnesį LAL [akcininkai](#) valstybei pasiūlė [nacionalizuoti](#) oro bendrovę, nusiperkant 51% akcijų už 1 litą. [Europarlamentaras](#) ir investicijų patarėjas Arūnas Degutis perspėjo, kad tai būtų didelė klaida.

Vyriausybė, kuriai labiausiai rūpi, kad kraštas nebankrutuotų (žrk. “Laikai vaikams” sausio numerį), atsisakė priimti oro linijos skolas.

Arūnas Degutis (iš www.europarl.europa.eu)

Sausio mėnesį atsirado investitorių grupė, kuri domėjosi nusipirkti 100% LAL akcijų. Tai [šveicarų](#) firma SCH Swiss Capital Holdings. Susitarta, kad šveicarų firma turės mokėti tik 2,500,000 litų už LAL. Tai reiškia, kad dabartiniai LAL savininkai praras daugelį 25,600,000 litų, kuriuos mokėjo už LAL.

Šveicarų firmos pirmininkas, Jan Erik Jansson, teigia, kad jo firma ieškojo oro bendrovės, į kurią galėtų investuoti. O LAL, pasak Janssono, stipri regioninė oro linija. Jos 89,000,000 litų skolos neturėtų sukelti problemų.

Laukiama, kad pardavimo sutartis bus pasirašyta sausio 23 d. Truputį [nerimo](#) kelia gandai, kad SCH Swiss Capital Holdings nepajėgs perimti LAL skolas. SCH Swiss Capital Holdings turėjo prieš sausio 23 įmokėti 1,000,000 Euro, kad nereikėtų LAL skrydžių sustabdyti. Tačiau firma to nepadarė.

Todėl LAL nebegali naudotis Vilniaus oro uosto [paslaugomis](#). Ūkio ministerijos turizmo departamentas, remdamasis "Lithuanian Airlines" administracijos pranešimu, pranešė, kad nuo sausio 17 d. oro bendrovė LAL sustabdo veiklą ir [skrydžių](#) nebevykdo.

Eligijus Masiulis (iš www3.lrs.lt)

[Susisiekimo ministras](#) Eligijus Masiulis [tikino](#), kad vyriausybė rūpinsis, kad tiems, kurie jau turi LAL bilietus, būtų apmokėta ir būtų jiems padėta įsigyti bilietus su kita oro bendrove.

Kaip LAL atsirado toj padėty?

Firma buvo įsteigta 1938 m. [Sovietmečiu](#) ji veikė kaip dalis Rusijos oro bendrovės Aeroflot. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ji tapo valdiška firma. 2005 m. įmonė buvo privatizuota.

2008 m. ji nusipirko Boeing 757-200 orlaivį ir metų pabaigoje žadėjo įsigyti dar vieną ir pradėti [reisus](#) į Afriką bei Šiaurės Ameriką.

Firma augo [sparčiai](#). Spartus augimas reiškė ir didesnes skolas. Normaliose sąlygose augančios firmos [nesibaimina](#) didesnių skolų – pramato, kad [ilgainiui](#) skolas bus sumokėtos [su kaupu](#). Tačiau gyvename nenormaliais ekonominiais laikais. Gali būti, kad LAL tapo pasaulinės ekonominės krizės [auka](#).

Kokios tam bebūtų priežastys, LAL ateitis lieka neaiški.

Juk valdžia šiais metais praras 50,000,000 litų, jei LAL bankrutuos. Ar manai, kad vyriausybė gerai darė, kad nesutiko gelbėti LAL, nupirkdama akcijas? Ar neturėtų vyriausybė įvertinti bendrovę, kuri gyvuoja nuo 1938 m.? Ar nemanai, kad vyriausybė būtų turėjusi perimti LAL skolas?

Parašyk mums, ką galvoji apie LAL padėtį.

Mūsų adresas: redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

oro bendrovė: firma, kuri tvarko susisiekimą lėktuvais; airline

gandas: kas plačiai kalbama, gal be pagrindo; rumor

bankrutuoti: nepajėgti apmokėti skolas; to go bankrupt

turtu nepadengtos skolos: skolintojos (pvz., bankai) sutinka gerai tvarkomoms firmoms iš jų skolintis tiek, kiek jos turto turi. Galvojama, kad jei firma bankrutuos, skolintoja galės parduoti skolininkės turtą ir atgauti savo pinigus. Skola, kuri nepadengta skolininkės turtu yra labai rizikinga; loan without collateral

vyriausybė: susidaro iš seimo bei Ministro Pirminko ir jo ministrų (Finansų ministras, Saugumo ministras, ir t.t.); Prime Minister and his Cabinet

skolintojas: kas skolina kitam; creditor

skolininkas: kas iš kito skolinasi; debtor

oro uostas: kur lėktuvai pakyla ir nusileidžia; airport

lėšos: pinigai; funds

AB: akcinė bendrovė. Firma, kuri priklauso akcininkams. Akcininkai yra privatūs žmonės, kurie investuoja pinigus į firmą, tikėdama, kad jų investuoti pinigai atneš jiems pelno dėka firmos veiklos; publicly owned company

akcininkai: privatūs žmonės, kurie investuoja pinigus į firmą, tikėdama, kad jų investuoti pinigai atneš jiems pelno dėka firmos veiklos; stock holders

neigti: sakyti, kad netiesa; to deny

biudžetas: planas, kuriame numatoma, kiek reikia pinigų ir iš kur juos gaus; budget

valstybinis: valdžios tvarkomas, valdžiai priklausomas; state-owned

įplaukos: kas uždirbta; income

nacionalizuoti: perleisti firmą valdžiai, kad valdžia perimtų firmos tvarkymą ir visus įsipareigojimus bei skolas; to nationalize

privatizuoti: perleisti valstybinę įstaigą į privačias rankas; tai daroma, parduodant įstaigos turtą ir perleidžiant įstaigos įsipareigojimus į privačias rankas; to privatize

europarlamentaras: kas tarnauja Europos sąjungos (ES) parlamente; Europos sąjungos parlamento nariai yra išrinkti į savo postus. Jie išleidžia ES įstatymus; member of the Parliament of the European Union

šveicarai: iš Šveicarijos; Swiss

nerimas: rūpestis; anxiety, worry

paslauga: aptarnavimas; service

skrydžiai: lėktuvų pakėlimai ir nusileidimai; flights

susisiekimo ministras: tas, kuris vadovauja susisiekimo ministerijai; Minister of Transportation

tikinti: teigti, sakyti; to state emphatically, to confirm

sovietmetis: 50 metų laikotarpis, kai Lietuva buvo užimta Tarybų sąjungos

reisai: reguliariai einą skrydžiai, lėktuvo, autobuso, traukinio maršrutai; flights

sparčiai: greitai

nesibaiminti: nebijoti

ilgainiui: praėjus laiko tarpui; eventually

su kaupu: su pelnu; with profit

auka: nuostolis ar žala, kam nors padaryta didesnės grupės labui; victim

įmonė: firma; corporation

bankrotas: kai firma (ar valdžia) nebegali apmokėti savo skolų; bankruptcy